

Ithaka kiest voor een Ménage à trois

Beeds acht maal stond Ithaka garant voor een kunstparkoer voor jong aanstormend beeldend talent. Eind deze week komt de negende versie de Leuvense binnenstad verfraaien. De organisatie is traditiegetrouw in handen van Kultuurraad (Kura), een geleding van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie. Ditmaal zal het parkoer voor het eerst gedurende drie dagen toegankelijk zijn.

Dit is niet de enige reden waarom je de aankomende Ithaka-editie *anders* kan noemen. Door de samenwerking tussen Kura en het 575-jaar-feestcomité van de unief kregen de studenten de gebouwen van de KU Leuven ter beschikking. Anders dan andere jaren ligt de nadruk niet op de problematiek van een bepaalde lokatie en wel op de confrontatie tussen stad en unief. Begin- en eindpunt dit jaar vormen de wetenschappelijke uithangborden van de universiteit: enerzijds de universiteitshallen waar het rectoraat gevestigd is en anderzijds de centrale bibliotheek op het Ladeuzeplein, het symbool voor de opgeslagen wetenschappelijke kennis. Zo ontstaat een dialoog tussen Leuven als stad en Leuven als instituut voor wetenschappelijk onderzoek.

Niet zomaar koos de organisatie *Ménage à trois* als titel. In deze Ithaka speelt er immers naast de organiserende ploeg en de jonge kunstenaars nog een andere persoon mee, Sam Dillemans. De kunstenaar aanvaardde het peterschap van de eerste Ithaka van het nieuwe millennium. Hij formuleerde zijn eigen concept en nodigde de kunstenaars uit om met hem in dialoog te treden. Ook zijn werken zullen geëksposeerd worden op het parkoer.

PORNO

Uit een zestigtal inzendingen selecteerde de Ithakaploeg zestien kunstwerken. Het geheel staat garant voor een diversiteit aan materialen en disciplines. De twee eerste kunstwerken kunnen die indruk alvast bevestigen. Zowel Elina Kellerman als Bram Dujardin verkozen de universiteitshal om hun installatie te plaatsen. Centraal in hun werk staat een contrast. Bij Kellerman gaat het om het verschil tussen de fabrieksarbeiders en de academische wereld. Nabij de witte kasten in de garderobe plaatst zij een locker, volgekleefd met pornofoto's. De realiteit in de fabriekskantines is haast taboe in de deftige wereld van de fabrieksbazen en het wetenschappelijk onderzoek. Zij plaatste gevonden voorwerpen tezamen in haar installatie en knipoogt op die wijze naar het urinoir van Marcel Duchamp.

Bij Bram Dujardin daarentegen draait het om de macht over de studenten: wie

heeft de macht over hen, en zullen de studenten zich door de machtigen van de unief laten inpakken? Ongetwijfeld verwijst hij naar de recentste bezetting van het rectoraat omwille van de te overhaaste invoering van het semestereksamensysteem. Om een mogelijke bezetting te

illustreren plaatst hij groene speelgoedsofdaatjes in de traphal. De troepen zetten hun tocht onvermoeibaar verder, op weg naar de volgende bezetting.

Twee kunstenaars, Mirjam Van Tilburg en Yves Callaert, kozen geen specifieke plaats voor hun werk, maar gebruikten liever het gehele parkoer. Van Tilburg onderzoekt al een aantal jaren de museale ruimte. Het statische museum plaatst zij lijnrecht tegenover het dynamische publiek.

Ze vangt het publiek en maakt het — al is het maar even — tot kunstwerk. *Public Private Space*, het werk van Yves Callaert, geeft aan het publiek de mogelijkheid zich even af te zonderen binnen de publieke ruimte. Zo kan men zich in een openbare ruimte een minimum aan privacy toeëigenen

symboliseren de eilanden die volgens de Chinezen de onbereikbare woonst van de goden waren. Wetenschappers bewezen echter dat het slechts luchtspiegelingen waren die de Chinezen zagen. Door de fiksatie van de mens op objectiviteit of het verlangen naar een bepaald doel, gaat de mens juist voorbij aan het doel, de kern van de zaak. Door de vormen te plaatsen op het binnenplein kan de toeschouwer door de openheid van de ruimte even afstand nemen van de realiteit en zich dompelen in een poëtische, mysterieuze sfeer.

Kris Vleeschouwer plaatste in de conferentiezaal een kast gevuld met glazen. Door een ingenieus bedacht systeem valt er na een bepaalde tijdspanne telkens een glas naar beneden. De kast is metafoor voor de zekerheid, de bewaarplaats van kennis die pas vrijkomt wanneer het glas breekt. Net zoals de opgedane kennis slechts vrijkomt bij een publikatie van het wetenschappelijk onderzoek of wanneer een afgestudeerde zijn eerste stappen zet in het beroepsleven. De stilte is een belangrijke factor voor het kunstwerk, opgesteld in een oude kapel. De toenmalige, authentieke sereniteit vind je er vandaag nog steeds. De val van een glas breekt de stilte en doet ze dan terugkeren zoals voorheen.

Naast het Hogeheuvelcollege bevindt zich het Huis van 't Sestich. In de wachtruimte richtte Charles-Antoine Lejeune het bureau van een Amerikaans predikant in. Aan de wand hangt hij een geschilderd portret van de zelfgenoegzame predikant, geflankeerd door ingekaderde diploma's en een kast vol verboden literatuur. De bezoeker merkt op dat er iets niet klopt in de ruimte en begrijpt snel dat het om een fake-gegeven gaat. Tegelijkertijd ervaart hij het als een grappig iets: de dialoog tussen echt en onecht.

KERKER

Twee nissen in hetzelfde gebouw vormen de lokatie voor *Styx en Acheron* van Johan Dumont. Geïnspireerd door de neoplatonische gedachte die het lichaam als de kerker van de ziel beschouwt, plaatste hij een langzaam oplossende figuur in een nis. Deze staat voor de vergankelijkheid van het lichaam, de nis ernaast herbergt een blauwe leegte, de ziel zonder lichaam. Hij ziet zijn kunst hier als mogelijke onderhandelaar aan de universiteit: de plaats bij uitstek waar de rede het van het gevoel haalt.

Het Zoölogisch Instituut herbergt tijdens Ithaka drie werken die van de functie van het gebouw vertrekken: het onderzoek naar levende organismen. Neem nu het werk van Philipp Noller. De overeenkomst tussen de wetenschapper en de kunstenaar ziet hij als volgt: beiden zijn zeer gedreven op zoek naar iets nieuws. Zij hebben hun basis, maar bouwen daar op

ZELFGENOEGZAAM

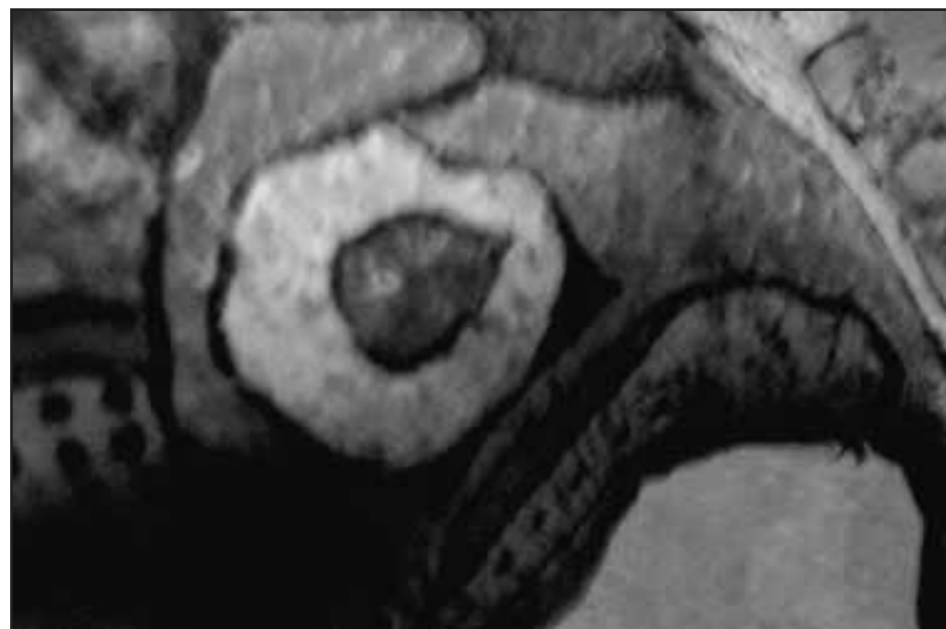
Wat verder in de Naamsestraat, in het Hogeheuvelcollege, plaatste Carlo Van Poucke witgeglazuurde geboetseerde vormen op zwarte ijzeren staven. Zij

Ithaka praktisch

Je kan *Ithaka - Ménage à trois* gratis bezoeken van donderdag 1 maart tot en met zaterdag 3 maart. Het parkoer doorkruist de hele stad. Het beginpunt vind je in de Naamsestraat in de universiteitshallen. Het eindpunt bevindt zich in de centrale bibliotheek op het Ladeuzeplein. Donderdag begint het kunstparkoer om 13 uur met een openingsperformance in de universiteitshallen, de dag sluit af met een gratis fuif in zaal De Blauwe Kater vanaf 23 uur. Vrijdag kan je het parkoer bezichtigen van 14 tot en met 23 uur en zaterdag van 14 tot en met 22 uur. Zaterdag sluit het geheel af met *Quando Corpus*. Meer informatie kan je verkrijgen bij Kura, op het telefoonnummer 016/23.67.73, of door eens langs te gaan: E. Van Evenstraat 2d, 3000 Leuven.

Woensdagmiddag staat het Uur KULTUUR ook in het teken van Ithaka: Mzungi nodigt u uit om eens een stomende perkussiemiddag bij te wonen, in de Vlamingenstraat 83 om 13 uur.

(kb)

verder, zoals bijvoorbeeld de genticologie. In *Chickenwings* staat de idee centraal dat de mens de natuur volledig naar haar hand zet. Wie niet kan vliegen, zal het wel leren met behulp van de techniek.

AARSOPENING

Erki De Vries wil in hetzelfde gebouw waar de mens gekonfronteerd wordt met dode organismen op formol, de verbeelding gestalte geven en dood materiaal weer tot leven brengen. Een dood wezen danst op muziek alsof het een show ten beste geeft, het wordt gedwongen te bewegen. De boodschap lijkt hier net dezelfde als bij Noller: wat men niet kan, zal de techniek wel forseren. Tussen de gewone vitrines plaatste Zusi Rongen kastjes met wassen billen. Doorheen de aarsopening kunnen de toeschouwers beelden bekijken van de darmen, gemaakt door een endoskoop. Op deze wijze benadert zij de andere tentoon-gestelde attributen van het Zoölogisch instituut sinisch.

De strakke eenvormigheid van de tuin van het Pauscollege inspireerde Tim Dickel. De tweeënnegentig ramen, allemaal identiek, laten niet vermoeden dat achter elk raam een kot is van evenveel totaal verschillende studenten. Door aan elk raam gekleurde stoffen te bevestigen geeft Tim Dickel aan elk raam een eigenheid en poogt hij de anonimiteit van de binnenplaats te veranderen door het innerlijke van de studentenkoten als het ware naar buiten te brengen.

De twee geselecteerde kunstwerken voor de rechtsfaculteit plaatsen de studenten centraal.

Bij Koen Philips draait het allemaal om de toekomstplannen van de studenten. Gedreven door macht en ambitie vertelt een student zijn toekomstplannen. Toch kent een student ook twijfels. Het geheel is geen volledige karikatuur omdat Koen Philips ook poogt de toeschouwer te konfrontereren met zijn eigen twijfels en vastberadenheid.

Doorheen de aarsopening kunnen de toeschouwers beelden bekijken van de darmen, gemaakt door een endoskoop

ROODGLOEIEND

Het proces, de titel van het werk van Helena Pinket, past zeer goed bij de lokatie van haar werk, namelijk de inkomhal van de Oude Valk, maar is in feite geleend bij Franz Kafka. Een reeks dia's, beginnend bij een lege ruimte, vertelt het groeiproces van de gemiddelde student. Een leerling wordt als het ware in een leegte gesmeten die hij zelf ombouwt tot een kot met een eigen verhaal. Wanneer de leerling student geworden is en afstudeert, evolueert hij van een puber naar een zelfstandige volwassene.

Het eindpunt, de Centrale Bibliotheek als symbool van kennen en weten aan de KU Leuven, heeft nog twee kunstwerken voor de kunstliefhebbers in petto. Een eerste, *In my room - In my head*, van Jan Vandromme toont in de expositieruimte (de ruimte waar hij altijd al iets wilde doen) de mentale ruimte van de Leuvense student. Met behulp van videoprojecties en schilderijen toont hij de (boven)kamer van de studenten: zowel hoofd als kot zijn de arena voor de strijd tussen chaos en structuur.

Het laatste werk op *Ménage à trois* is van de al eerder aangehaalde Koen Philips. De unief is voor hem de instelling voor de wetende en kennende toplaag van de bevolking. Door elke fout die de (ex)studenten maken, wordt het alwetende instituut ondergraven. De kwaliteit van de instelling blijkt uit de kwaliteit van haar afgestudeerden. Het stalen brandmerk ligt roodgloeïend te wachten om gebruikt te worden. De dt-fout is echter het meest ontolereerbare niet-kunnen. Philips poogt een aanklacht te doen tegen het maar al te vaak aanwezige superioriteitsgevoel van de universitaires. Net zoals dat gevoel van macht dat in dat andere werk van hem aanwezig is, konfronteert hij de unief met de door haar afgeleverde producten in de samenleving. Koen Philips heeft zelf een licentiaatsdiploma, dus hij weet waarover hij spreekt.

Het lijkt alvast een mooi allegaartje te zijn, de *Ithaka - Ménage à Trois*. De zware opdracht, namelijk de vorige, erg geslaagde *Ithaka vwa publiek* evenaren, lijkt alvast een haalbare opdracht op 1 maart.

Katelijne Beerten

Het parkoer

Mirjam Van Tilburg: volledige parkoer	riotstraat 40
Yves Callaert: volledige parkoer	Erki De Vries: Zoölogisch Instituut, Deberiotstraat 40
Elina Kellerman: Universiteitshal, Naamsestraat 22	Zusi Rongen: Zoölogisch Instituut, Deberiotstraat 40
Bram Dujardin: Universiteitshal, Naamsestraat 22	Tim Dickel; tuin Pauscollege, Hogeschoolplein 3
Carlo Van Poucke: Hogeheuvel College, Naamsestraat 69	Koen Philips: rechtsfaculteit, Tiensestraat 41
Kris Vleeschouwer: Konferentiezaal Hogeheuvel College, Naamsestraat 69	Helena Pinket: Inkomhal van de Oude Valk, Tiensestraat 41
Charles-Antoine Lejeune: Huis van 't Sestich, Naamsestraat 71	Jan Vandromme: Expositieruimte Centrale Bibliotheek, Ladeuzeplein 21
Johan Dumont: Huis van 't Sestich, Naamsestraat 71	Koen Philips: Centrale Bibliotheek, Ladeuzeplein 21
Philipp Noller: Zoölogisch Instituut, Deberiotstraat 40	

ithaka

1•2•3 maart 2001 • Leuven

ménage à trois

Ithaka organiseert op 1, 2 en 3 maart 2001 een parcours rond hedendaagse kunst waarbij de stad Leuven, de K.U.Leuven en jonge hedendaagse kunstenaars elkaar drie dagen lang trouw beloven.

1•2•3 maart: van 14.00u tot 23.00u parcours rond hedendaagse beeldende kunst.
Vertrekpunt: universiteitshal, Naamsestraat 22.

info: <http://www.stuc.kuleuven.ac.be/kura/>

